

Віртуальна освіта як частина позаакадемічної освіти майбутніх тренерів спортивних ігор і єдиноборств

Жукова Г. В., Булгакова Т. М.

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Анотація. Інноваційний напрям освіти майбутніх тренерів спортивних ігор і єдиноборств характеризується як процес, спрямований на створення, розвиток і поширення нових форм і видів навчання, застосування інформаційних технологій, що є одним з вирішальних чинників в процесі соціально-економічних перетворень, подоланні кризових явищ і стабілізації освіти. Вища професійна освіта є формою концептуалізації освітньої практики в цілому, в зв'язку з чим вона є однією з можливих фундаментів модернізації освіти. Тому важливим є розуміння реальних можливостей, результатів і ресурсів віртуальної освіти, як процесу і частини академічної і позаакадемічної освіти.

Ключові слова: віртуальна освіта; позаакадемічна освіта; студенти-спортсмени.

Освіта як сфера діяльності суб'єктів пронизана рівноправними суб'єктними відносинами. Позаакадемічна освіта є і частиною, і особливістю навчання, і мислення, і мовлення, де йдеться про сучасний професійний стиль діяльності, в якому вони втілюються. За особистісно-рефлексивними відносинами як необхідним компонентом позаакадемічної освіти суб'єкт існує в особливій структурі професійної діяльності та професійного мислення, обов'язковою умовою чого є розуміння своїх здібностей і прагнень та самовизначення кожного з безпосередніх учасників процесу професійної освіти (і викладача, і студента) через діалог.

Шляхом віртуального навчання в позаакадемічний час студента-спортсмена є побудова отримання знання, яке відповідає сучасним вимогам життя. Ця позиція обґрунтовується тим, що в ході цього процесу зливаються значення і вкорінений особистісний, афективно забарвлений смисл. Розуміння змісту і сенсу позаакадемічної освіти викладачем – основа і передумова професійного знання майбутнього фахівця. Професійні знання майбутніх тренерів спортивних ігор і єдиноборств мають бути підсумком побудови їхньої діяльності, розуміння сенсу в контексті і в зв'язку з елементами особистого і загального досвіду – знань, умінь, навичок, досвіду творчої діяльності і емоційно-ціннісних відносин. Сама спортивна діяльність виступає як рішення безперервного ряду спеціальних завдань. Однак віртуальна освіта не є постійною складовою позаакадемічної, вона постійно видозмінюється відповідно зовнішніх умов та конкретної освітньої ситуації (Zhukova, & Mordous, 2021; Kryshchanovych, et al., 2021).

Освітні реформи враховують ті цінності, які вкорінені в суспільстві, –

якість, справедливе оцінювання, відповідність, мобільність, привабливість тощо. Модернізація освіти необхідна як передовий приклад для розвитку фізичних і соціальних технологій, що неминуче позначаються на організації та суті освітнього процесу. Стабільне положення на ринку праці людини у будь-який час протягом усього життя досягається тільки в разі можливості вміння вчасно розуміти зміни і отримати нові знання, які можна у сучасному світі ефективно забезпечити за допомогою віртуальної освіти. Надання різноманітних підходів у своїй спеціалізації, гнучкості програм як фактору інституційної інерції базується на фундаментальній освіті, яка дає основи знань, але не завжди може передбачити майбутні зміни у суспільно-економічному житті. Наразі позаакадемічна освіта за допомогою віртуального навчання надає актуальні знання, уміння і навички, можливість глобальної комунікації, вивчення інших мов, уміння мобілізувати знання, вирішувати проблеми, працювати в віртуальному колективі та розуміти соціальні явища.

Не применшуючи значення академічної освіти, можна сказати, що позаакадемічна освіта побудована навколо студента, не зациклена на тестах і контрольних, використовує посилення ролі зворотного зв'язку та співпраці між викладачем і студентом. Проблема співвідношення академічної і позаакадемічної освіти загострилась відповідно до повсюдного розвитку технічного прогресу, глобалізації. Позаакадемічна освіта стала затребуваною в усіх сферах діяльності людини, що призвело до об'єднання фундаментальних ідей у освіті, основою яких є індивідуальність, унікальність і професіоналізм, спрямовані на розвиток світової глобальної освіти (Tsybulko, et al., 2021).

Життя сучасних майбутніх тренерів спортивних ігор і єдиноборств нерозривно пов'язане з інформаційними технологіями, тому віртуальне навчання сприймається ними як належне. Віртуальна освіта стала частиною освіти, вона настільки вкоренилася в нашому суспільстві, що тепер важко зрозуміти, як вчитися і жити без неї, особливо в умовах військового стану. Інтернет дозволяє дізнатися студентам незліченну кількість інформації практично щодо будь-якої теми, він допомагає швидко спілкуватися з друзями і колегами, щоб отримати допомогу або допомогти іншим. З іншої сторони, викладачі є життєво важливими для процесу навчання, тільки вони можуть передати безцінні вміння і навички, які досягнуті за роки досвіду, техніка є хорошою, але не ідеальною заміною. Також не треба забувати, що навчання, особливо позаакадемічне, базується на мотивації, а без учителів ця мотивація перестала б існувати.

Вирісши із широким доступом до технологій, мережеве покоління спортсменів може інтуїтивно використовувати різноманітні ІТ-пристрої та орієнтуватися в Інтернеті. Вони здатні миттєво переходити між реальним і віртуальним світом, розширюючи свою грамотність далеко за межами тексту. Важливим для розвитку комфортності освітнього середовища представляється посилення можливостей позаакадемічної освіти відповідно місця, де вчитися, перебувати і зручно працювати, оскільки це є проблематичним для студента,

особливо, під час повітряних тривог. Наразі вводяться ініціативи на кшталт узагальненого характеру освітніх вимог, цільової продуманості пропонованого контенту, легкодоступності для сприйняття, які можуть привести до економії розумових зусиль і часу для ефективної освітньої діяльності.

Отже, формування у особистості усвідомленого вибору виду освіти розпочинається із сприйняття багатовимірного освітнього різноманіття, розуміння та відокремлення одиничного способу поведінки. Компоненти внутрішнього світу особистості сприяють підвищенню значущості вибраного виду освіти, набувають форми особистісного сенсу, суб'єктивної особливості. Студенту як майбутньому фахівцю-професіоналу спортивної діяльності в період навчання необхідно займатися організацією і коригуванням своєї діяльності, з огляду на власні інтереси, нахили, здібності та можливості. Тому значущим є формування зацікавленості майбутньою професією через віртуальну освіту як частину позаакадемічної.

Література:

- Kryshchanovych, S., Bilyk, O., Shayne, H., Barabash, O., & Bondarenko, V. (2021). Study of the Experience of the Formation of Professional Competence in Future Managers of Physical Education and Sports. *Revista Romaneasca Pentru Educatie Multidimensionala*, 13(1), 162–176.
- Tsybulko, O., Semashko, T., Zhukova, G., Yaroshenko, A., & Shapovalova, I. (2021). Paradigm methodology of modern educational phenomena. *Laplace en Revista*, 7(38), 97–104.
- Zhukova, G., Mordous, I. (2021). Virtual Platform of Educational Institutionalism in the Context of Social Transformations. *Studia Warmińskie*, 58, 219–235.

Відомості про авторів:

Жукова Галина Вікторівна –

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри психології і педагогіки
E-mail: galinazh1299@gmail.com,
<http://orcid.org/0000-0002-1248-4669>

Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ

Булгакова Тетяна Михайлівна –

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри психології і педагогіки
E-mail: bulgakova_a_0702@ukr.net,
<http://orcid.org/0000-0003-3511-4158>

Національний університет фізичного виховання і спорту України, м. Київ,

Надійшла до редакції 04.01.2023 р.